

**ПОСТІЙНО ДІЮЧА АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ
З РОЗГЛЯДУ СКАРГ ПРО ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА
У СФЕРІ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ**

вул. Митрополита Василя Липківського, 45, м. Київ-35, 03680,

тел.: (044) 594-64-12, факс: (044) 520-10-42

<http://www.amc.gov.ua>, код ЄДРПОУ 00032767

№ 2188-р/пк-ск

від 04.12.2015

вих. лист від

№

Акціонерне товариство "Русатом
Сервіс"

Ленінградський проспект, 15 А,
м. Москва,
Російська Федерація, 119071

Державне підприємство
"Національна атомна
енергогенеруюча компанія
"Енергоатом" в особі
відокремленого підрозділу
"Южно-Українська АЕС"

Відокремлений підрозділ "Южно-
Українська АЕС",
м. Южноукраїнськ,
Миколаївська обл., 55000

Уповноважений орган з питань
державних закупівель

Державна казначейська служба
України

РІШЕННЯ

Постійно діюча адміністративна колегія Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель, розглянувши скаргу акціонерного товариства "Русатом Сервіс" (надалі – Скаржник, АТ "Русатом Сервіс") від 03.11.2015 б/н (zareestrovanu в Комітеті 06.11.2015 за № 15-20/3410-ДЗ) (надалі – Скарга) щодо порушення державним підприємством "Національна атомна енергогенеруюча компанія "Енергоатом" в особі відокремленого підрозділу "Южно-Українська АЕС" (надалі –

Замовник) порядку проведення переговорної процедури закупівлі – "Робота з капітального ремонту ротора турбогенератору типу ТВВ-1000-4УЗ ТГ-2" [оголошення № 222104, оприлюднене на веб-порталі Уповноваженого органу, бюлетень від 28.10.2015 № 366/1/1(28.10.2015)] (надалі – Процедура закупівлі),

ВСТАНОВИЛА:

Скаржник повідомляє про порушення Замовником порядку проведення Процедури закупівлі та просить, зокрема, прийняти Скаргу до розгляду, визнати Процедуру закупівлі неправомірною та прийняти рішення про скасування Процедури закупівлі.

Рішенням Колегії від 09.11.2015 № 2015-р/пк-ск Скарга була прийнята до розгляду.

Листом від 09.11.2015 № 20-29.3/07-4516-дз Колегією до Замовника було надіслано запит про надання пояснень по суті Скарги, інформації та документів щодо проведення ним Процедури закупівлі.

Листами від 17.11.2015 № 13/18129, № 25/18084 та від 02.12.2015 № 13/19039 Замовник надав Колегії матеріали та пояснення по суті Скарги.

У ході розгляду Скарги та наданих Замовником документів, які стосуються проведення ним Процедури закупівлі, Колегією встановлено наступне.

АТ "Русатом Сервіс" у Скарзі повідомляє, що вибір способу закупівлі товару є неправомірним, таким, що порушує чинне законодавство України та права АТ "Русатом Сервіс", як потенційного учасника Процедури закупівлі.

За твердженням Скаржника, якщо Замовник має нагальну потребу в терміновому ремонті ротора турбогенератора, незрозуміло, чому процедура закупівлі була відкрита тільки через чотири роки після виявлення пошкодження експлуатованого ротора.

Також, на думку Скаржника, не є обґрунтованим аргумент Замовника про те, що в Україні відсутній досвід застосування інших технологій ремонту ротора турбогенератора. Навіть якщо це дійсно так, то відсутність реалізованих замовлень за даною роботою в інших постачальників навряд чи можна вважати скільки-небудь вагомою підставою для повторного замовлення у конкретної компанії.

Скаржник стверджує, що Замовником не надані будь-які аргументи щодо того, чому ремонт має бути виконаний саме за технологією фірми "ALSTOM Power Sp. z o.o." в машзалі АЕС, а також чому відновлювальний ремонт має бути проведений саме на заводі фірми "ALSTOM Power Sp. z o.o.". Враховуючи наявність серйозної машинобудівної бази, як на Україні, так і в Росії, а також досвіду виконання подібних відновлювальних ремонтів, наприклад, такими компаніями як "Турбоатом" і ВАТ "Силові машини", цей довід не є обґрунтованим.

За твердженням Скаржника, посилання на рекомендації ради Мінпаливенерго не підкріплене Замовником якими-небудь документальними свідченнями їх наявності, а також наявністю будь-яких аргументів на користь їх економічної або технічної доцільності відносно інших існуючих технічних рішень щодо ремонту турбогенераторів.

Довід про використання єдиної технології ремонту фірми "ALSTOM Power Sp. z o.o." з метою зменшення витрат при подальшій експлуатації також вимагає додаткової верифікації та перевірки, адже дана технологія не була узгоджена в якій-небудь формі з оригінальним виробником генераторного обладнання, яким є завод "Електросила" ВАТ "Силові машини". Сама по собі відсутність узгодження технології ремонту з розробником обладнання викликає певні побоювання щодо її прийнятності та переконливості.

За твердженням Скаржника, факт виконання робіт фірмою "ALSTOM Power Sp. z o.o." на інших енергоблоках АЕС України не свідчить про відсутність в інших компаній на ринку, що володіють аналогічним досвідом і ресурсами, можливостей для виконання даних робіт і ніяк не може свідчити про відсутність конкуренції і альтернативи. Наприклад,

аналогічні роботи з ремонту ротора турбогенератора нещодавно були виконані ВАТ "Силові машини" щодо генераторного устаткування блоку № 6 АЕС "Козлодуй" (Болгарія).

Замовником не розкрито саме поняття Технологія фірми "ALSTOM Power Sp. z o.o.", чи є дана технологія запатентованою і чи має вона будь-які відмінності від технології виконання робіт іншими компаніями.

Виходячи з наведеного, на думку Скаржника, АТ "Русатом Сервіс", а також ряд інших компаній, у тому числі в Україні, мають всі необхідні ресурси і можливості для виконання роботи, отже, ринок робіт з ремонту турбогенератора типу TBB-1000-4УЗ ТГ-2 є конкурентним.

Замовник у своїх поясненнях по суті Скарги зазначає, що на протязі усіх чотирьох років ВП ЮУ АЕС неодноразово намагався виконати капітальний ремонт ротора, але через відсутність лімітів фінансування, а також недобросовісних підрядників, з якими були укладені контракти на виконання цієї роботи, капітальний ремонт ротора досі не виконаний.

За твердженням Замовника, згідно з НД експлуатуюча організація повинна забезпечити безпечну та надійну експлуатацію обладнання АЕС (п.9.1.1.3 ГКД 34.20.507-2003), але це можливо тільки в умовах застосування під час ремонту обладнання тільки перевірених технологій. За необхідності застосування нових технологій, які ще не використовувалися під час ремонту, згідно з вимогами НД (п.10.4 НП 306.2.141-2008) потребують проведення додаткових процедур узгодження та апробації. Стосовно застосування технології "ALSTOM Power Sp. z.o.o.", то за твердженням Замовника, процедура узгодження та апробації була проведена для ремонту турбогенераторів типа TBB-1000-2УЗ, про що свідчать рекомендації спільного засідання секцій "Ядерна енергетика" та "Електроенергетика" Науково-технічної ради Мінпаливенерго України від 26.06.2006, далі досвід "ALSTOM Power Sp. z.o.o." був використаний під час ремонту ротору турбогенератора TBB-1000-4УЗ на енергоблоці №1 ВП ЮУ АЕС. Таким чином, на думку Замовника, можна вважати що використання технології "ALSTOM Power Sp. z.o.o." для ремонту ротора турбогенератора TBB-1000-4УЗ енергоблоку № 2 цілком виправданим та технічно правильним рішенням, оскільки:

- після капітального ремонту ротора з повною заміною обмотці на енергоблоці № 1 TBB-1000-4УЗ у 2006 році зауважень або відмов в його роботі немає на протязі 9 років;
- після капітального ремонту ротора с повної заміною обмотці на енергоблоці № 3 турбогенератора TBB-1000-2УЗ у 2008 році, зауважень або відмов в його роботі немає на протязі 7 років.

За твердженням Замовника, Скаржник помиляється, коли вважає що компанія "Турбоатом", або інша машинобудівна компанія може виконати ремонт такого унікального обладнання, як ротор турбогенератора TBB-1000-4УЗ. Компанія "Турбоатом" виконує виготовлення та ремонт тепломеханічного обладнання, наприклад, турбін. Ремонт електричного обладнання, яким є турбогенератор, компанія "Турбоатом" не виконує, але такий ремонт може виконати ВАТ "Силові машини", але тільки в умовах заводу, що потребує виконати транспортування ротору у Росію та приведе до збільшення вартості роботи, терміну виконання ремонту.

На думку Замовника, аргументи стосовно виконання саме за технологією "ALSTOM Power Sp. z.o.o." приведені далі по тексту обґрунтування. В абзаці, на який посиляється Скаржник, розтлумачується що включається в поняття "технологія "ALSTOM Power Sp. z.o.o.", які є основні особливості в організації ремонту, а саме – ремонт виконується в умовах машзалу АЕС, при цьому, в умовах заводу виконується виготовлення нових деталей ротора та відновлювальний ремонт обмотки з використанням сучасних ізоляційних матеріалів. Також фахівцями "ALSTOM Power Sp. z.o.o." буде виконана модернізація вузла струмопідвода з метою підвищення міцності слабких точок струмопідвода, в яких з'являються тріщини під час експлуатації.

Замовник стверджує, що згідно з експертним висновком від ПАТ "Київський науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут "Енергопроект" від 02.11.2015 № 191500.203.001.КР-Ф якісний ремонт статорів та роторів турбогенераторів може бути

виконане тільки ВАТ "Силові машини" та "ALSTOM Power Sp. z.o.o.". Але враховуючи складну політичні та економічні відношення з РФ (потенційну можливість арешту майна України на території РФ, що підтверджено листом від 26.11.2012 №16904/10) єдиним виконавцем цієї роботи може бути тільки "ALSTOM Power Sp. z.o.o.".

За твердженням Замовника, рекомендації спільного засідання секцій "Ядерна енергетика" та "Електроенергетика" Науково-технічної ради Мінпаливенерго України від 26.06.06 не були надані в якості додатка, тому що вони відносилися до іншого типу турбогенераторів, а саме ТВВ-1000-2УЗ. Головним доказом, що технологія "ALSTOM Power Sp. z.o.o." є якісною та надійною, вважався факт її використання під час ремонту ротора турбогенератора ТВВ-1000-4УЗ на енергоблоці № 1, а доказом цього була копія паспорта на ротор ТГ-1.

Замовник стверджує, що у 2003 році після виявлення пошкодження ротора турбогенератора ТГ-1 енергоблоку №1, ВАТ "Силові машини" своїм листом від 08.01.2003 № 55-41-593-135/80 проінформувала ВП ЮУ АЕС, що може виконати ремонт ротора, але в умовах заводу. Після проведення відкритих торгів ремонт цього ротора був проведений за технологією "ALSTOM Power Sp. z.o.o.", при цьому, згідно з протоколом засідання комітету з конкурсних торгів, ВАТ "Силові машини" не приймало участь у цих торгах.

Стосовно узгодження усіх рішень з ВАТ "Силові машини", повідомляємо що компанія "ALSTOM Power Sp. z.o.o." після проведення ремонту бере усі гарантійні зобов'язання на себе, а також виконує шеф-супроводження подальшої експлуатації відремонтованого обладнання. Таким чином додаткове узгодження з ВАТ "Силові машини" не потрібне, тому що після такого ремонту з модернізацією, фактично обладнання перестає бути виготовленим ВАТ "Силові машини", після ремонту виробником вважається "ALSTOM Power Sp. z.o.o.".

На думку Замовника, посилення на ремонт ротору турбогенератора енергоблоку № 6 АЕС "Козлодуй" (Болгарія) не є коректним, тому що ремонт ротора виконувався в умовах заводу виробника з відправкою ротора на завод ВАТ "Силові машини" розташованого на території РФ, а не в умовах машзала станції.

Замовник також повідомляє, що в умовах санкцій, які впровадженні проти підприємств РФ відповідно до розпорядження КМУ від 11 вересня 2014 року № 829-р заборонено здійснення державних закупівель товарів, робіт і послуг у юридичних осіб резидентів Російської Федерації державної форми власності та юридичних осіб, частка статутного капіталу яких перебуває у власності Російської Федерації, а також у інших суб'єктів господарювання, що здійснюють продаж товарів, робіт і послуг походженням з Російської Федерації, крім випадків, коли заміщення таких предметів закупівлі іншими неможливе, що підтверджено Міністерством економічного розвитку і торгівлі, тому ВП ЮУ АЕС не може здійснити закупівлю робіт у ВАТ "Силові машини" та Скаржника, у зв'язку з тим, що одним з акціонерів Скаржника є Державна корпорація з атомної енергії "Росатом".

У ході розгляду зазначеного питання Колегією встановлено наступне.

Відповідно до абзацу першого частини першої статті 39 Закону України "Про здійснення державних закупівель" (надалі – Закон) переговорна процедура закупівлі – це процедура, яка використовується замовником, як виняток і відповідно до якої замовник укладає договір про закупівлю з учасником після проведення переговорів з одним або кількома учасниками.

Відповідно до пункту 2 частини другої статті 39 Закону переговорна процедура закупівлі застосовується замовником як виняток у разі відсутності конкуренції (у тому числі з технічних причин) на відповідному ринку, внаслідок чого договір про закупівлю може бути укладено лише з одним постачальником, за відсутності при цьому альтернативи.

Згідно з частиною першою статті 39 Закону, зокрема, обґрунтування застосування переговорної процедури закупівлі повинно містити:

- умови застосування процедури закупівлі;

- посилання на експертні, нормативні, технічні та інші документи, що підтверджують наявність умов застосування процедури закупівлі.

Відповідно до частини першої статті 39 Закону, зокрема, оприлюднення інформації про застосування переговорної процедури закупівлі не вважається запрошенням до участі у процедурі закупівлі для невизначеного кола осіб.

Наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 15.09.2014 № 1106, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 13.10.2014 за № 1248/26025, затверджена, зокрема, форма обґрунтування застосування переговорної процедури закупівлі (надалі – Форма), відповідно до якої обґрунтування повинно містити, зокрема:

- умови застосування переговорної процедури закупівлі;
- причини та обставини, якими керувався замовник під час застосування переговорної процедури закупівлі;
- документи, що підтверджують наявність умов застосування переговорної процедури закупівлі.

Відповідно до Інструкції щодо заповнення форми обґрунтування застосування переговорної процедури закупівлі (надалі – Інструкція), затвердженої зазначеним вище наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, в обґрунтуванні застосування переговорної процедури закупівлі повинно, зокрема, зазначатися:

- у пункті 4 умови застосування переговорної процедури закупівлі відповідно до частини другої статті 39 Закону;
- у пункті 5 причини та обставини, якими керувався замовник під час обрання переговорної процедури закупівлі, зазначаються замовником у довільній формі, виходячи з умов застосування переговорної процедури закупівлі;
- у пункті 6 замовник зазначає посилання на експертні, нормативні, технічні та інші документи, що підтверджують наявність умов застосування процедури закупівлі.

Розглянувши обґрунтування застосування Процедури закупівлі, надане Замовником, Колегія встановила наступне.

У пункті 4 "Умови застосування переговорної процедури закупівлі" обґрунтування Замовник зазначив: "Відсутність конкуренції (в тому числі з технічних причин) на відповідному ринку, внаслідок чого договір про закупівлю може бути укладено лише з одним постачальником за відсутності при цьому альтернативи, п. 2.2 ст. 39 ЗУ 1197-VII".

У пункті 5 "Причини та обставини, якими керувався замовник під час застосування переговорної процедури" обґрунтування, Замовник зазначив наступне:

"У 2011 році у ході проведення ремонту турбогенератора ТВВ-1000 енергоблоку № 2 ВП ЮУАЕС було виявлено пошкодження ротора.

Листом від 01.09.2011 №716/2336 "Рекомендації по ротору ТГ2" ВАТ "Силовые машины" дала згоду на експлуатацію ротора протягом одного року.

У ППР-2012 пошкоджений ротор замінено на ротор з Централізованого запасу Компанії.

Таким чином, ВП ЮУ АЕС має нагальну потребу термінового виконання капітального ремонту ротора турбогенератора типа ТВВ-1000-4УЗ ТГ-2, для створення резерву у разі відмови роторів які знаходяться в експлуатації на енергоблоках ВП ЗАЕС №1-6 та ВП ЮУ АЕС №2. Даний ремонт має великий термін виконання – 8,5 місяців.

При можливій відмові ротора, створюється загроза нанесення великих збитків Компанії (вартість одного дня простою енергоблоку складає орієнтовно 2,0 млн. грн). Особливо гостро стоїть питання наявності резерву ротора ТГ в осінньо-зимовий період.

На сьогоднішній день в Україні відсутній досвід застосування інших технологій ремонту ротора турбогенератора типа ТВВ-1000-4УЗ ніж за технологією фірми "ALSTOM Power Sp. z o.o."

Виконання ремонту ротора за технологією фірми "ALSTOM Power Sp. z o.o." має на увазі здійснення капітального ремонту ротора із заміною обмотки в умовах машзала АЕС, при цьому потребує відправку окремих деталей ротора, які є габаритним вантажем (транспортування виконується автотранспортом), на завод для виконання відновного

ремонту цих деталей у заводських умовах, а саме на заводі фірми "ALSTOM Power Sp. z o.o."

На виконання рекомендацій спільного засідання секцій "Ядерна енергетика" та "Електроенергетика" Науково-технічної ради Мінпаливенерго України від 26.06.06, наказ від 07.07.06 № 575 в ДП НАЕК "Енергоатом" поетапно виконується капітальний ремонт із заміною обмотки п'яти статорів турбогенераторів ТВВ-1000-2У3. Заміна проводиться із комплектуючих та за технологією фірми "ALSTOM Power Sp. z o.o."

Технологія фірми "ALSTOM Power Sp. z o.o." використовувалася на інших енергоблоках АЕС України. Ремонт обмоток роторів за однією технологією зменшує витрати при їх експлуатації, в частині проведення ремонту, постачання необхідних ТМЦ, навчання персоналу, шеф-супровід і так далі.

На ЮУ АЕС за технологією фірми "ALSTOM Power Sp. z o.o." виконано ремонт та модернізацію ротора турбогенератора типа ТВВ-1000-4У3 на енергоблоці № 1 (паспорт на ротор ТГ-1 типа ТВВ-1000-4У3), ротора та статора турбогенератора типа ТВВ-1000-2У3, після модернізації присвоєний тип ТВВ-1000-2МУ3 (паспорт на турбогенератор ТГ-3 типа ТВВ-1000-2МУ3).

Враховуючи ці факти, технічна політика ДП НАЕК "Енергоатом" спрямована на подальшу заміну обмоток роторів ТГ ТВВ-1000-4У3 по технології фірми "ALSTOM Power Sp. z o.o."

Також згідно з п. 4.3 розпорядження № 284-р від 03.04.2012 "Про організацію виконання робіт із заміни ротора турбогенератора ТГ-2 енергоблока №2 ВП ЮУ АЕС на ротор ЦЗ", необхідно виконати капітальний ремонт ротора з відновленням котушок обмотки турбогенератора ТВВ-1000-4У3 енергоблока №2 ВП ЮУАЕС тільки по технології "ALSTOM".

Фірма "ALSTOM Power Sp. z o.o." має необхідну технічну документацію, обладнання для проведення капітального ремонту ротора, кваліфікований персонал та багаторічний досвід виконання подібних робіт.

Таким чином єдиним виконавцем роботи може бути тільки фірма "ALSTOM Power Sp. z o.o."

Враховуючи вищевикладене та з метою дотримання необхідної якості виконання капітального ремонту ротора турбогенератора ТВВ-1000-4У3 необхідно застосувати переговорну процедуру закупівлі та укладення договору про закупівлю лише з одним постачальником, а саме з фірмою "ALSTOM Power Sp. z o.o.", за відсутності при цьому альтернативи".

У пункті 6 обґрунтування Замовник зазначив перелік наступних документів, що підтверджують наявність умов застосування процедури закупівлі:

- копія розпорядження від 03.04.2012 № 284-р "Про організацію виконання робіт із заміни ротора турбогенератора ТГ-2 енергоблока № 2 ВП ЮУ АЕС на ротор ЦЗ";
- техніко-комерційна пропозиція компанії "ALSTOM" № ZC4/of3359-9/2015 rev/1 від 30.09.2015;
- копія паспорта на ротор ТГ-1;
- копія паспорта на турбогенератора ТГ-3.

Замовник надав на розгляд Колегії, у тому числі, копію розпорядження від 03.04.2012 № 284-р "Про організацію виконання робіт із заміни ротора турбогенератора ТГ-2 енергоблока № 2 ВП ЮУ АЕС на ротор ЦЗ", у пункті 4.3 якого зазначено про необхідність проведення комітетом з конкурсних торгів Замовника у встановленому порядку конкурсних процедур та укладення договору на закупівлю робіт з капітального ремонту із заміною обмотки ротора, зав. № 17336, демонтованого з ТГ-2 енергоблока № 2 ВП ЮУАЕС за технологією концерну "ALSTOM".

Також Замовник надав на розгляд Колегії лист ПАТ "Київський науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут "Енергопроект" від 02.11.2015 № 191500.203.001.КР-Ф, у якому, зокрема, зазначено, що якісний ремонт статорів та роторів турбогенераторів може бути виконане тільки ВАТ "Силові машини" та "ALSTOM Power Sp.

z.o.o.". При цьому, технологія ремонту ротора ВАТ "Силові машини" передбачає ремонт в заводських умовах (вивіз ротора цілком), а технологія ремонту концерну "ALSTOM" забезпечує ремонт на площадці АЕС з частковим вивезенням окремих деталей ротора автомобільним транспортом на заводи концерну.

Враховуючи складну політичні та економічні відносини з РФ (потенційну можливість арешту майна України на території РФ) єдиним виконавцем цієї роботи може бути у одного учасника "ALSTOM Power Sp. z.o.o.".

На засіданні Колегії, яке відбулося 04.12.2015, представник Скаржника повідомив, що його підприємство не виконувало раніше роботи, які є предметом закупівлі та зазначив, що роботи, які є предметом закупівлі може виконати ВАТ "Силові машини".

Враховуючи наведене вище, АТ "Русатом Сервіс" у Скарзі та на засіданні Колегії, яке відбулося 04.12.2015, не довів та документально не підтвердив, яким чином внаслідок зазначених вище дій Замовника порушуються його права та законні інтереси.

Орган оскарження розглядає скаргу та приймає рішення на її підставі та в межах отриманої за скаргою інформації, виходячи з положень абзацу третього частини одинадцятої статті 18 Закону.

Наведені вище обставини свідчать про відсутність підстав для задоволення Скарги.

Враховуючи викладене, керуючись частиною третьою статті 8 та статтею 18 Закону України "Про здійснення державних закупівель", Постійно діюча адміністративна колегія Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель

ПОСТАНОВИЛА:

Відмовити акціонерному товариству "Русатом Сервіс" у задоволенні його скарги від 03.11.2015 б/н (zareєстрованої в Комітеті 06.11.2015 за № 15-20/3410-ДЗ).

Рішення може бути оскаржено до суду у встановлений Законом строк.

Голова Колегії

А. БОБК